

անշտանի իրարմէ և իր հօթը զաւակներէն իրաքան-
չիւրին յանձնել տուաւ հատ մը, հրամայելով անոնց որ
հիմա փորձեն կտորելու իւրացանչիւրը իր Հեռքին մէջ
բռնած զաւազանիկը. ինչ որ հօթիւրդին ալ ըրին ամե-
նայն դիրութեամբ:

Սիրելի զաւակներս, բոսա աչն ատեն թագաւորը, և
թէ միացած ըլլաք, ինչպէս էին այդ զաւազանիկները՝
խրճածն մէկտեղ կապուած ատեններն, աշխարհիս և ոչ
մէկ զօրութիւնը պիտի կարենայ ձեզ կործանել, ոչ իսկ
փոս մը հասցնել: Բայց եթէ զժամատաքար անշա-
տուիք, ձեր թշնամիներուն յետինը պիտի ջախջախէ
ձեզ մին միւսէն վերջ, այնքան դիւրութեամբ որքան
ամեն մէկերնիդ այդ զաւազանիկներու իւրացանչիւրը
կտորեցիք, և անսաման ուղեւորութիւնը զոր ձեզի կը թո-
ղում բարգաւաճ, հզօր և յարգուած, ակնթարթի մը
մէջ պիտի անհետանայ աշխարհիս երեսէն:

Այսպէս խօսեցաւ և հողին աւանդեց »:

Հաս ի պատիւ Միութեան ամենանոսրոն
գործիչ Դիւանապետ, Տ. Վ. Մալեգեանի, կը
զետեղենք իբրեւ յորդորակ հետեւեալ քերթուածը՝
որ այնքան ներդաշնակօրէն ձայնագրուած է և
րաժշտագէտ Պ. Յր. Սիւնանէն:

ՓԱՌԻՔ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Աւետի՛ն, Հայեր, ա՛յ սուգը մէկդի,
Նոր արև ծագեց մեր ազգին վերել.

Հայրութիւնն ամբողջ կուտայ ձեռք ձեռքի՝
Հայկական Միութեան դըրօշին ներքեւ:

Հայեր, միանանք մէկ սիրտ մէկ հոգի՝
Ազգաշինութեան վրեսմ գործին շուրջ.
Մոռնալով վէրքերն եւ իմն երէկի,
Ժամ է որ ըլլանք վաղուան աշալուրջ:

Հարուստ ու աղքատ, անուս թէ գիտուն,
Երմանք կանգնելու օճախը կործան,
Երմանք հիմնելու դըպրոց, գործատուն,
Երմանք մըշակին տալ ցանք ու լըծկան:

Ինձ ճիշդ է որ միութիւնն է միայն
վերջին գորութիւնն ազգիս բարուքանդ,
Մէկ սիրտ մէկ հոգի փութեանք Միութեան
Սուրբ գործին բերել մեր ուխտն ու եւանդ:

Եւ դուն ա՛յ մի լար, Թըշուաւ Հայրենիք,
Քանգի հըրաշքով Հայը միացաւ.
Քանգի վաղն ամէնքս՝ գոն եւ երջանիկ՝
Միութեան փառքը պիտ՝ երգենք կարգաւ:
(Մնացեալը յաջորդով)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՏՐՏՈՒՆԶԸ

Տրանսպոն յարսութիւն՝ Հ. Ս. Երեմեան
հայ քանոնագրին ամենազուտ աղբրուն, Հայ-
կական Երեկոյցի և Մեր մեռեալներուն մէջ:

Հինգ դարեր են որ կը հեծեմ,
Քրիստոնէից Աստուած, քաղցրիկ, յաւերժ Լոյս.
Հինգ դարեր են որ իմ ազօթքս ցու ոտքերուդ կը հասնի,
Որ թըշնամւոյն մոլուցքներէն զիս փըրկես:
Թող իմ տըրտունջս, ո՛վ Տէր, քեզմէ թող լրսուի.
Իմ ողբալից երկար վարջըս կը պատմէ
Արիւնալից բերան մը:

Հովիբն կու լան եղենեաց մէջ իրենց հանդարտ մեղեդին,
Մեռելոց վրայ ի խորոցն է որ կ'երգեն:

Տէ՛ր չեմ կըրնար ես լռուի.
Զքեզ սիրելնուս համար է որ ատուեցանք,

Քրիստոս... Պիտի պատմեմ երկրիս տառապանքները երկար.
Լուսթիւնն երկրի տակ բընակող մահուան ձայնն է:

Բոց և արին տանիքիս վրայ կը յորդեն.
Մահն իր մատին չոր ոսկրով դրանս կը զարնէ:

Ձիս զէնքերովն իմ թըշնամիս կը խոցէ:
Տէր, ձեռքերուդ մէջ կը տեսնեմ արցունքներս:

Մարդու էր ձեր անմեղութիւնն, ո՛վ ըսպիտակ նորածիններ,
Նըման ձիւնին որ կ'իջնէ

Սաղմոնի վրայ, և կը փայլի արեւագին.

Աւաղ. քաղցրիկ լըքուածներն

կամ երկաթէ կամ բոցերէ սպաննուած են.

Եւ անարգու շանց լեզուն

Ըմպեց անոնց արինէն:

Այսպէս տեսայ անարատ ապագային կորսութիւն:

Եւ մեր խորունկ հոգւոց մէջ,

Մեր ցաւերն ալ դառն արտայայտող ջուրեր են:

Իմ քաղցր երկրիս մարտիրոսներն ո՛հ շատ են:

Ո՛վ Տէր, քան թէ քու Եղեմիդ ծաղիկներն:

Իմ թըշնամիս որ կ'ուզէ զիս բնաջընջել, — կը խոյանայ.

Մածկէ՛ զիս թեկդ տակ, և ալ բաւ է: մի՛ լրեր:

Տես, ո՛վ Տէր, մեր տառապանքներն և անդադար արտասուքս...

Իմ ցաւերուս թիւն համբելու չափ չի կայ:

Դուն միայն Տէր իմ կըրնաս, մեր աղէտները համբել

Ու չափել դառն արցունքներս,

Դուն որ ձեռքով կը բռնես խորութիւններն ծովերու,

Եւ աստղերու բարձրութիւնն:

Ո՛վ դու մեծող միայնակ,

Դատաւորի և դահիճի միակ տէր,

Որ հեղեղի ջուրերուն մէջ՝

Բոցավառ շանթն ու փայլակներն կը վառես:

Տէր, ինձ համար կը նուաղի լոյս, կ'աղօթեմ.

Սըրտիս մէջն ուր կը մոնչէ ցաւս,

Իմ հայրենիքս, ո՛վ Տէր, կու լամ:

Բայց քու դատաստանդ, մեր ցաւերուն վրայ,

Մաղկափրթիթ դափնի մը, Տէր, պիտի ըլլայ յաղթական:

Արդարութիւնն տարիներու թեւերուն վրայ պիտի գայ.

Այլ ևս յոգնած եմ մեռնելէ.

Արդարութիւնը պիտի գայ, արմատախիլ ո՛վ ցեղեր,

Պիտի դափնիին ծաղկումը տեսնենք:

Մարտիրոսներ, պիտի տեսնէք բարեկամներն մեր ցեղին՝
 Որ շուշաններ սպիտակաշնորհ պիտի ցանեն ծովեզրին վրայ,
 Ու պիտի կախեն պատէն վար՝ իբրեւ ընծայ՝ դրասանգներ
 Բոսորաներկ ձեր արիւնով:

Ո՛վ փորձիկ ազգ, բայց պատմութեան մէջ մեծ ես,
 Հայաստան, փաղփո՛ւն աստղ
 Ճակատազրին մէջ սեւաթուր:
 Ո՛վ անցեալի ամենամեծ մարտիրոս:

Բոլոր լեռներն՝ ձորէն զագաթ՝
 Մածկուած են մեր մեռեալներով:
 Մեր թըշնամին իւր ոճիրներն կը դիտէ.
 Իւր խըղճին խայթն են մեր լաւութիւններն:

Պաշարուած եմ աւերածէ ու մահէ,
 Եւ շուրջըս, Տէ՛ր, քու հովանիդ կայ միայն:

Այսպէս ջարդեր երկաթներով ու կրակով,
 Անլուր և նոր են Աստուծոյ իսկ առջև:

Մեռած են մեր մանուկներն ո՛վ աստուածային վարդապետ,
 Եւ առաւօտ մը սակայն, պիտի վերածնի հայրենիքս:

Այն որ երկինն կը տարածէ իբրեւ կապոյտ տաղաւար,
 Եւ որ կը գլէ՝ իբրեւ կտաւ՝
 Հաստատութիւնն, ու կը քալէ վրան աստղերուն,
 Պիտի զգեսնէ մեր յաղթողներն ու երբ պիտի բարբառի,
 Այն որ լեռները կանգնեց ու ձորերը փորեց խոր,
 Ո՛վ ազգեր անմըխիթար,
 Պիտի կանգնէ Արարատին վրան ըզմեզ:

Որ կը ցանես, դո՛ւ Տէր նըման ցորենհատի
 Հրաւառ աստղերն ակօսներուն մէջ երկնի,
 Ո՛հ քու հըզօր ձեռքերովդ,
 Յաւերժական քու յաղթանակդ մեր թըշնամեաց վըրան դի՛ր:

Խօսէ՛ Տէր, թող ձայնդ լըսուի
 Ու պիտի տեսնենք մեր թըշնամին
 Որ դողդոջուն ու ծընդադիր քու առջևդ
 Սուրի երկաթն արօրի խոփ պիտի ընէ:

Եւ օր մը մենք պիտի կըրնանք խաղաղիկ՝
 Գու սիրոյդ մէջ և մեր այգւոյն ողկոյզներուն տակ հանգչիլ:
 Թրգ. Միհրան Շէխիկեան ԺԱՆ ԷՔԱՐ